
Recenzija

MIT UNS B1+ Deutsch für Jugendliche

(A. Breitsameter, K. Lill, C. Seuthe, M. Thomasen, Hueber)

Učbenik **Mit uns B1+ Deutsch für Jugendliche** je učbenik za učenje nemščine kot prvega tujega jezika na nivoju B1+. Učbeniški komplet sestavljajo še delovni zvezek **Mit uns B1+**, CD s slušnimi besedili v učbeniku, CD s slušnimi besedili v delovniku in vrsta spletnih gradiv, ki so dostopna s kodo (gradiva za delo s pametno tablo in t. i. učbeniški servis (dodatna podpora učiteljem: učni načrti, dodatna gradiva, interaktivne vaje itd.)). Vaj in nalog za utrjevanje je res veliko in smiselno dopolnjujejo, poglobljajo ali nadgrajujejo delo z učbenikom. Predvsem menim, da so ta gradiva zelo pomembna za diferencirano delo, ki ga učbenik s svojim konceptom ne predvideva. V recenziji bo skladno z dogovorom obravnavan in vrednoten samo učbenik.

Učbenik je namenjen učenju nemščine za mlade in mlajše odrasle, kar je razvidno že z naslovnice. Na njej so štirje nasmejani mladi ljudje v neinstitucionalnem okolju, ki učinkujejo zelo pozitivno in so zato dobra motivacija za učenje nemščine oz. delo z učbenikom. To so hkrati, kakor izve bralec oz. bralka kasneje, tudi 4 protagonisti oz. protagonistke, ki predstavljajo vsak svoj modul.

Učbenik je sestavljen iz štirih modulov in vsak modul je nadalje členjen še na tri delovne enote. Prvi modul naslavlja teme, kot so: *predstavim se, prijateljstvo in ljubezen, prazniki*; v drugem modulu so obravnavane teme: *stanovanje, družina, denar in potrošništvo*; v tretjem modulu: *učiti se za življenje, šola, poklic* in v četrtem modulu: *šport in igra, umetnost in literatura, počitnice in potovanja*. Obravnavane teme so skladne z učnim načrtom in učenjem tujega jezika na nivoju B1+ po SEJO.

Moduli in obravnavane vsebine so na začetku učbenika predstavljeni v pregledni tabeli. Ta za vsak modul oz. za vsako od treh tem v posameznem modulu sistematično navaja vsebine oz. cilje za področje besedišča, slovnice in komunikacije, ki jo omogoča obravnava učbeniških gradiv. Taka preglednica bo v veliko pomoč učiteljem in učiteljicam pri načrtovanju pouka na makro in mikro ravni, predvsem pa je pomembno, da poleg slovnice izpostavlja še besedišče in komunikativne cilje.

Struktura je za vse module enaka, zato bo v nadaljevanju natančneje predstavljena zgradba enega modula.

Uvodni strani sledijo deli A, B, C, D in del plus (+), tj. literatura in deželoznanstvo (*Literatur und Landeskunde*). Deli od A do D obsegajo skupno 6 strani besedil, fotografij, skic, piktogramov, nalog, del+ pa obsega le 3 strani.

Na uvodni strani se predstavi protagonist tega modula, in sicer vizualno s fotografijo in drugimi, tudi vizualno podprtimi informacijami iz svojega življenja, naniza tudi teme posameznih delov modula ter cilje tega modula. Cilji so zapisani tako, da jih lahko razumejo dijaki in dijakinje, poudarjeni pa so funkcionalno in pragmatično znanje oz. kompetence, torej znanje jezika in ne znanje o jeziku oz. metajezik. V delih modula od A do D so dijakom in dijakinjam za obravnavo na voljo različne vsebine, ki so za mlade zelo aktualne in atraktivne (npr. *tatuji*, *socialna omrežja*, *koncept prijateljstva*, *bloggerstvo*) ter vrsta nalog k tem besedilom in temam. Besedila so večinoma kratka, podprta z vizualnimi informacijami, nekaj pa je tudi daljših strnjenih besedil, ki so tematsko in z vidika besedišča in jezikovnih struktur primerna za razvijanje tujejezikovnih spretnosti na nivoju B1+.

Posebnost modulov je enakomerna zastopanost razvijanja vseh jezikovnih spretnosti, predvsem izpostavljam to, da sta vedno navedeni dve spretnosti, ki ju določena naloga ali besedilo razvija, in ne zgolj ena, kot je običajno v večini drugih učbenikov. Menim, da je tudi bolj naravno, da načrtujemo razvijanje slušnega razumevanja hkrati z razvijanjem govorjenja, saj slušno razumevanje običajno vedno preverjamo in semantiziramo ustno, v pogovoru. Ali pa hkrati razvijamo slušno in pisno spretnost, če po poslušanju dijaki in dijakinje rešujejo naloge k besedilu v pisni obliki. Enako velja za druge spretnosti, katerih razvijanje v učbeniku **Mit uns** B1+ poteka hkrati, npr. branje besedila in govorjenje ter branje in pisanje.

Vsak modul zaključuje del plus (+), tj. literatura in deželoznanstvo. Prav zaradi tega dela se učbenik pomembno razlikuje od drugih, ki v nivo *samostojnega uporabnika* (SEJO) jezika sicer vključujejo teme s področja deželoznanstva, ne pa tudi literarnih besedil. V učbeniku **Mit uns** B1+ pa je poleg zanimivih tem, značilnih za nemško govorno področje, kakršne so npr. nacionalni prazniki v Nemčiji, Švici, Liechtensteinu in Avstriji, zakoni v Nemčiji, izobraževanje, predvidena tudi obravnava štirih literarnih besedil in avtorjev oz. avtoric (B. Lebert, *Crazy*; U. K. Konowalow, *Ein Gedicht ist wie ein Haus*; K. Boie, *Nicht Chicago. Nicht hier.*; R. Schami, *Eine Hand voller Sterne*). Čeprav je obravnava teh literarnih besedil oz. delov večinoma osredotočena na njihovo vsebino, razumevanje zgodbe in v učbeniku ni predvideno morda nekoliko bolj poglobljeno literarno-estetsko branje, menim, da je pomembno, da so literarna besedila vključena v učbeniška gradiva, da jih učitelji in učiteljice obravnavajo in da dijaki in dijakinje vsaj okvirno poznajo znane in priznane, brane in odmevne sodobne avtorice in avtorje na nemškem govornem področju.

Obravnava besedišča je zastopana učbeniku ustrezno. Učbenik ponuja besedila, v katerih se besedišče utrjuje in uvaja novo. Semantiziranje besedja je prepuščeno didaktičnim metodam, ki jih izbere učitelj ali učiteljica. Dijaki in dijakinje pa imajo na razpolago veliko t. i. seznamov izrazov in besed, začetkov stavkov (in ne niza posameznih v učbeniku obravnavanih besed), ki jim pomagajo pri izražanju mnenja, opisovanju itd. Na tak način se urijo v rabi različnih možnih načinov ubesedovanja in hkrati spiralno progresivno širijo besedni zaklad. Besede so večinoma, kar je tudi skladno s spoznanji stroke, obravnavane v kontekstu in predstavljene ne samo in zgolj kot izolirane besede. Seznam vseh

pomembnih fraz in izrazov je dijakom in dijakinjam na voljo še enkrat, in sicer na koncu učbenika. Fraze oz. izrazi so nanizani v tematskih sklopih, npr. kako lahko podam neko informacijo in ovrednotim informacijo, ki jo je podal nekdo drug, kako ubesedim, da se z nekom strinjam, in kako, da se ne strinjam.

Slovnica in obravnavane slovnične strukture v učbeniškem gradivu so skladne s predvidenimi v SEJO. Predvidena obravnava slovnice naj bi potekala v kombinaciji induktivnega in deduktivnega pristopa, kar je po mojem mnenju tudi najbolj smiselno. Vse strukture so vedno obravnavane v kontekstu, izpeljane iz besedil oz. komunikativnih situacij, v katerih se pojavljajo, in potem sledi izoliranje strukture in formuliranje pravila. Raba metajezika je ustrezna. Dijakom in dijakinjam je na koncu učbenika na razpolago preglednica obravnavanih slovničnih struktur v kategorijah glagol, pridevniki, predlogi in stavek. Zakaj je izpuščen npr. samostalnik, ni jasno. Pravila in slovnične strukture so predstavljeni s poudarki (kurzivno, odebeljeno ali barvno) in pri vsakem pravilu je, kar se mi zdi posebno pomembno, dodan primer rabe te strukture (po en stavek, ki so ga dijaki tudi obravnavali v modulih).

Povzetek ocene: **Učbenik Mit uns B1+ je po mojem mnenju zanimiv in uporaben učbenik. Z didaktičnega vidika je učbenik ustrezno strukturiran in sledi načelom komunikativnega pristopa in sistematične progresije učenja jezika ter ponuja veliko možnosti za urjenje in utrjevanje obravnavanih vsebin, struktur in besedišča. S privlačnim layoutom in konceptom bo zagotovo zanimiv tudi za učitelje in učiteljice nemščine v Sloveniji in ga zato priporočam za potrditev.**

Maribor, 20. 12. 2024

Izr. prof. dr. Saša Jazbec

